

Från konstauktion till konstkritik

Stor spännvidd vid Volyms jubileumsdag i Örnsköldsvik

En konstsamling splittrades. Men kanske lades i samma stund grunden till flera nya samlingar. Det vemod som kändes när den västernorrländske konstmecenaten Göran Dahlbergs egen konst auktionerades ut i Örnsköldsvik den 1 december mildrades av att en ny krets konstintresserade kunde förvärva utvalda favoriter.

Galleri Lokomotiv räckte inte till. Där hade Dahlbergs konstkollektion visats från den 17 november. När samlingen till slut skulle skingras var intresset så stort att auktionen fick genomföras ute i Ö-viks resecentrum. Där stod Sten Grundberg för utropen medan styrelsemedlemmarna i Göran Dahlbergs stiftelse presenterade verken och förde bok över försäljningen, som i raskt tempo inbringade 55.000 kronor.

Konstvännen Göran Dahlberg som avled i februari i år efterlämnade en konstkollektion omfattande 90 verk som enligt hans önskemål nu både sålts och skänkts bort. Sundsvalls museum erbjöds att infoga några verk i sin samling; bland dem målningar av Evert Lundquist och Alvar Jansson samt två skulpturer av Asmund Arle och Bror Marklund. En handfull målningar, akvareller och teckningar av bland andra Olle Nyman, Evert Lundquist, Hans Wigert och John Wipp har sålts genom Bukowskis auktionsverk till ett sammanlagt värde av ca 40.000 kronor. Det var återstoden av samlingen som gick under klubban i Övik den första december.

En stor del utgjordes av grafiska blad och teckningar; av Evert Lundquist, Olle Nyman, Albert Engström, Bertil Ågren, Atti Johansson. Men också av nu levande och aktiva konstnärer bland ÖKKV:s medlemmar: Björn Krestesen, Christer Carlstedt, Maria Lagerborg, Rickard Åhrlin. Högst pris betalades för en skulpterad ko av Olle Nyman som betingade 20.000 kronor. Annat tedde sig oväntat billigt, till exempel en tuschteckning av Albert Engström och tornålsgravyrer av Evert Lundquist.

Auktionen föregicks av stipendieutdelning i Galleri Lokomotiv där de tre konstnärerna Ann-Kristin Källström, Jenny Lundgren och Benjamin Andersson fick motta 23 000 kronor var ur stiftelsens stipendiefond. Efter Göran Dahlbergs bortgång tidigt i år kommer stiftelsen att förfoga över väsentligt mycket större medel. Förutom konstsamlingen fick Västernorrlands konstnärer gemensamt arva 1,4 miljoner i kontanter samt värdet av en bostradsrätt i Örnsköldsvik som sålts för 600.000 och den sommarbostad på Nötbolandet som kommer att försälgas. Konstvännen Göran Dahlberg framhöll alltid att han haft stor personlig glädje av att umgås med konst och därför velat ge tillbaka. Genom sin generositet kommer han inte bara att bli ihågkommen som konstvän utan än mer att framstå som konstnärernas särskilde vän och välgörare.

Det tredje konstevenemanget i Örnsköldsvik den 1 december var firandet av nättidningen Volym's tioårsjubileum. Det gjordes rejält ute på Vindarnas hus med ett seminarium följt av middag för tidningens medarbetare och dess publik.

Volym har under tio år bidragit med ett perifert perspektiv på samtidskonsten genom att belysa vad som görs och visas i den nordliga provinsen Västernorrland. De båda kritikerna Sara Meidell och Linda Petersson har dragit liknande lass, Meidell som kulturredakör och resercent i Västerbottens kuriren, Petersson som aktiv konstnär och skribent i Länstidningen i Östersund. Nu kom de till Övik för att samtala med volymredaktören Jan K Persson om kritikens och konstens roll i norr.

Vad som förenar de tre är att de befinner sig i regioner som alla anser sig ha starka band till bildkonsten och mycket att bevaka. Östersund genom sin galleritäthet, Västernorrland genom en väl spridd och av tradition synlig konstnärskår, Västerbotten med starka bildkonstinstitutioner såväl i Umeå som Skellefteå. Den konstdebatt som under året fått nationellt genomslag är dock den som emanerade från Jämtlands länsmuseum Jamtli där den inbjudne utställaren Lars Vilks oväntat förklarades som icke önskvärd i samband med firandet av Jämtlands konstförenings 100 års jubileum.

Det kan tyckas oförtjänt att Jamtli kom att dra till sig uppmärksamhet genom att utesluta och begränsa medan Bildmuseet i Umeå som konstant är öppen mot hela omvärlden väckt mindre medialt intresse för vad som faktiskt visats under året. Men Linda Pettersson välkomnade den debatt som uppstod som resultat av ingripandet gentemot Vilks. Så mycket annat kom också att ställas under debatt i Jämtland; hur det utställande museet sköter sina åtagandet gentemot inbjudna utställare, hur jubileumsboken utformades, hur det av KRO rekommenderade MU-avtalet efterlevs av de lokala konstinstitutionerna och aktörerna.

Annat som diskuterades var det utrymme som ges åt recensioner respektive förhandsrapportering om utställningar och de olika roller skribenten har i dessa fall. Man försökte sig också på att beskriva den tredje parten i relationen konst-skribent-publik. Hur föreställer sig skribenten de läsare man riktar sig till? Som initierade, engagerade - men kanske inte så talrika, sas det. Och att konstnärer är snabba att uttrycka sin uppskattning då de blir resencerade. Nättidningen Volym's läsare beskrevs som särskilt privilegierade. I Volym förekommer ingen konkurrens om uppmärksamhet och utrymme - vare sig från reklam eller påträngande dagsnyheter.

Seminariet utmynnade i en framtidsförhoppning. Volym har resurser och kommer att hålla ställningarna. Viljan att utvidga konstbevakningen över länsgränserna finns, en ambition som är möjlig att förverkliga.

Text: Margareta Klingberg
Volym 2012-12-13